

401/11560
ב' 10

הילוח הישראלית לכבודה

בול ההתנדבות

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

1-2
1977

* מערוניינים בחליפין *

ANGEL CAMPO LOPEZ
Sierrapando, 511
Torrelavega - Santander
SPAIN

EDUARDO SOLA
Arago, 241, Pral. 2°,
Barcelona — 7
SPAIN

RICHARD KORA
1024 South Ave.
Wilkinsburg, Pa. 15221
U.S.A.

מעוניין להחליף
או לknoot חברות בודדות
של HLP
ד"ר שמעוני, ת.ד.
10175
ירושלים, טל. 02-711719

R. J. BOSSE-HOP
Bovenkerkerweg 67 B
Amstelveen
HOLLAND

VINCENT HAMONET
9 rue du 11 Novembre
49550 Villedieu-la-Houere
FRANCE

IRENE RETZER
2515 West 4th Street
Los Angeles, Calif. 90057
U.S.A.

J. NAGESH VARAN
s/o P - Jagadeeschandran
13, Mariehetty Kulam St.
Tindivanam
Tamil Nadu
INDIA

EDME KLETT
Sonnenbergstr. 8
7000 Stuttgart 1
WEST GERMANY

HERBERT LEIPELT
5 Köln 40
Mittlweg 28
WEST GERMANY

TAHIR ULNER
Tunali Hilmi Caddesi
Kavaklıdere Sinemasi Ici
Kavaklıdere,
Ankara
TURKEY

ASHOK K. KORA
48 August Kranti Marg
Bombay 400036
INDIA

★ ★ ★

בהתאחדות — המשך עמ' 3

לאחר-מכן בחרה האסיפה במשה ווי. גוצקי כיו"ר ההתאחדות לשנת 1977 כמו-מכן נבחרו לוועד הפועל החברים: אוקו, ארצוי, ברק, טשטיין, ניר, סונדק, קנר, סיינק, חרמוני, שליט, שטקל, של-מוני.

לוועדת הבקרות נבחרו החברים: בר-ายילן, בלאו, גפן. ביום 8.2.77 התקיימה הישיבה הראשון ריאונה של הוועד הפועל החדש. ב- ישיבה זו נעשתה חלוקת התפקידים, כדלקמן: סגני יו"ש-בראש — אוקו, סי-נק. מזכיר — ניר. גזבר — ארצוי. פעו-לות נוער — ברק. מותאם עם האגודות — טשטיין.

בישיבה זו הוחלט גם, לבקש מה-אגודות החברות בהתאחדות, להזמין נציגות של הוועד הפועל לאסיפות הכלליות השנתיות.

הוועד הפועל היוצא החליט על מס-פר פעולות בעtid: א. הנחת זכרו של ד"ר הקסטר ז"ל ע"י פרס מיוחד על שמו, שיינטן בכל תعروכה בארץ. ב. תתקיים תعروכה לאומיות בירוו-שלים, בשנת 1978, במלאת 30 שנה למדינת ישראל.

ג. תתקיים תعروכה בינלאומית ב- שנות 1983, במלאת 35 שנה למדינת ישראל, וכבר בקשו חסות הפיפ לתعروוכה זו.

ג'זבר ההתאחדות שמואל ארצי מסר דו"ח כספי לשנת 1976. במסגרת הדיוון על הדז"חות, נמסרו פרטימ על פעילות חוגי נוער המתקי-ים בראשון לציון, נתניה וחיפה. בתום הדיוון אישרו הדז"חות על-ידי האסיפה הכללית.

401 / 1960 / 2

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly • Fédération des Sociétés Philatéliques Israéliennes

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Editor: ARIE LYNN — Redaction:
ITZHAK BARAK, 6 Hamavo str. Givataim

העורך: אריה לין — המערכת:
ITCHAK BARAK, המבואה, 6, גבעתיים

JAN-FEB. 1977 1-2 (126)

שבט—אדר תשל"ו (126) 1-2

התוכן

4-8	חדשנות הבולאות בישראל
9-10	ספרום של בולים נדירים
10	ד"ר יאן בסמן ז"ל
11	„אמפליקס 77"
12	מציאות בולאות
12-13	הצד האפל בבולאות
14-15	חותמות עונתיות בדורiar ישראלי
16	מכונות ביול
17	רשימת האגודות
18	הדרך בולאית
19	באגודות

בהתאחדות

ביום ג', 18.1.77, התקיימה במועדון האגודה בתל-אביב, האסיפה הכללית השנתית של התאחדות אגודות הבולאים בישראל.

נוכחו באסיפה נציגי האגודות מטל-אביב, חיפה, רושלים, נתניה, נצרת-עדי-ליית, המשביר המרכז, פתח-תקווה, הרכבתאים, הסוחרים, ראשון לציון. כמוכרנו סקרו את האסיפה העתונאים מרקוס, לנגלבן ולובראני. בפתחת האסיפה נבחרו ד"ר אילן — ליו"ר האסיפה ואחרו צ' — מזכיר האסיפה.

יו"ר הוועד הפועל היוצאת, הח' גזקי, מסר דוח על הפעולות בשנה החולפת. בפתח דבריו הוא נשא דבר-רים לזכרו של פנחס קרן ז"ל. השנה הבולאית הייתה פוריה בעוי-לוט, כאשר גולת הכותרת הייתה לה-תערוכה „נתניה 76", אשר זכתה ל-הצלחה רבה, ובקבוציה אף זכתה האגודה הנתיניתית למעטן שללה.

כמו-כן, השתתפו אספינים ישראלים בתערוכות בפילדלפיה, קופנהגן ומילנו. מתנהל משא-ומתן עם השירות הבולאי בדבר תמייה בעילות ההתאזרות ומתחליל להסתמן פטרון. וגם חלום המזיאנו הפטואלי נתקרב להתגשות, וכבר נאסף סכום נכבד למטר-זה זו.

המשך בעמוד 2

התאחדות אגודות הבולאים בישראל
ת.ד. 2896 תל-אביב

Fédération des Sociétés Philatéliques
Israéliennes
P.O.B. 2896 TEL AVIV, ISRAEL

חדשנות הבולאות בישראל

3. הוצאות בפברואר

ציורים נלקחו מתוכה הספר „השלום שלם“ בהוצאה „סבירה“ ו„סונול“ ישראל בעמ. גם בולים אלה הודפסו בפוטוליטו.

3. אמנהות הציור — 3 בולים בערכיהם 1.70, 2.10, 1.00 ל"י, המראים ציורים של א.מ. לילין.
הבולים הודפסו בדפוס שקע.

בחודש פברואר 1977 יופיעו שלוש סיד־רות בולים חדשות:

1. בול התנדבות, שצוייר ע"י לאה חלא־ בין מת"א, שזכה בתחרות לציור בול זה. הבול בערך 2.60 ל"י הודפס בשיטת פוטוליטו.

2. ציורי ילדים על השלום — שלושה בולים בערכיהם 0.50, 1.40, 2.70 ל"י. הד

השירותות הבולאי פנה לביה"ס — לאור הניסיון שהיה לו בתחרות על בול 70 שנה ל„בצלאל“, עת זכה תלמיד מצטיין בתחרות. הפעם הייתה החוצה לתלמידי השנה הרביעית, להתמודד עם נושא „ההתנדבות“.

התבלטויות היו רבות, מספרת לנו לאה. תחילת הפROYיקט היה ניתוח ואיסוף אינפורמציה בנושא הנדון. הוגשה הרצתה על תנועת התנדבות בכל התקופות ובכל הזמנים, שנוטף על כך, דאגנו אנשי השירות הבולאי להדריך את משתתפי התחרות בסוגי טכניות הדפוס וההגבלות הטכניות שיש להבחין בעיצוב הבול.

לאחר עבודות ההכנה וההדריכה, פנו ה- סטודנטים לעובדה אינדייזואלית, כאשר מדי פעם נערכו שיעורי ביקורת הן מצד התלמידים והן מצד המרצה. בסוף עבו־ דות העיצוב, בשלוחה הפROYיקטים לוועדת המכרזים של השירות הבולאי — וכעבור חדש נודע ללאה חלאין על זכייתה בפרס הראשון.

לשאלותי מסבירה המעצבת כיצד הגי עה לרעיון עיצוב על „סבא־אליעזר“, המנסה הילדים הידוע על סבאים־אליעזר, המשווה במספרם לאור וכל המשפחה באה לעוזר במשימה. לרעיון זה. מסבירה לאה, באה, כאשר הקוו המנחה הוא פניה למתקנים, לא כתוצרת של כפיה, אלא פניה אישיות יותר. היא אימצה לה את הסיפור שראהה בו כעון סמל של הנושא. סיפור מרור לכולנו מזמן לדמותנו, סיפורו של האב ונסיונו ליהנות מהפרי שגידל, נסיוון

בול התנדבות

מאט: חייכם לנגן

הנפקת הבול תאפשר התפקיד לשירותי הרתנדבות בראשותה של חברת הכנסת א. הרלייך, הבול צויר בידי ציירת צעירה, שהיא פנים חדשות בבולאות הישראלית, לאח חלאין מטל אביב, בוגרת בית הספר „בצלאל“ בירושלים. על הבול מופיע ציור סמלי ומוסגנן בו נראית משפחת מתיש־בים מנשה למשוך גור מהאדמה.

השירותות הבולאי מנסה, וב澈ילה, לש‑ תפ את תלמידי בית הספר „בצלאל“ מ־ המגמה לעיצוב רפואי, בתחרות לעיצוב בולי ישראל. בכוונה השירות הבולאי ל־ המשיך בדרך זו, כששיתוף פעולה או הוא פורה ומועל לכל הגורמים ובעקבותיו מתרו וספרים ציירים חדשים למעצבי הבול־ישראל.

הכלנו לזכה בתחרות הפימית לעי־ צוב בול התנדבות, לשם על חוויתיה בהופעת הבכורה בירבת הבולאות היש־ראליות. הצייר לאה חלאין נולדה בשנת 1954 בריגג' — לטביה. לארץ הגיעה ב־ 1954 שליחי מלחמת ששת הימים. כstylista את לימודיה התיכוניים, נתקבלת ל„בצלאל“ — האקדמיה לאמנות ועיצוב בירושלים. כיום היא בוגרת „בצלאל“, עשו את ה־ שירות הסדר בצה"ל ומוסקת במקצוע עיצוב רפואי.

לאה,,עשתה" את הבול במסגרת „בצלאל“ כאחד הפROYיקטים של הטרמסטר.

קבוצתית. רוח התנדבות היא שענודה ביסודו הקמותה של קופות חולים הכללית והסתדרות העובדים. ברוח זו קמו מאות נקודות יישוב כאשר בני ישובים מובססים מתנדבים לסייע למתיישבים החדשניים בה- קמת ביתם וביבוסו.

הפטגון „בני ישראל ערבים זה זה“ ו- „כל ישראל חברים“ מצאו את ביטויים בחיה היומיום של המדינה-בדך ומדינת ישראל. יותר ויותר חורה הרגשה כי שורת הגורל של היהודים, מחייבת מערכות אישית של כל אחד מתנו, בחיה חברה והמדינה. ואמנם במשך כל השנים הילכו וקמו ארגונים שונים לעזרה הדידית, ולהתנדבות. בין אלה ארגון הנשים „נע- מתי“, ויציו, תנועת האשה הדתית לאו- מית, התאחדויות העולים, בני ברית וב-נות ברית, ארגוני שירות כמו „רוטרי“, „ה- בונים החופשיים“ ו„ליונס“, תנועות הנו- ער, יעל ליל בתיה החולמים. כן פועלים אר- גונים רבים אחרים בתחוםים ספציפיים – אך חינויים ביותר – כמו הליגת למלח' מה בסרטון, אקי"ם, מיח"א וכו' – מנג' דוד אדום, והמעצה למניעת תאונות דר- כים.

בשנים האחרונות נבראה יותר ויותר רוח חברה כי יש לרכז פעלה התנדבותית מ- אומצת בקרב השכבות החלשות – הן מ- בחינה כלכלית והן מבחינה חברתית. ב- שנת 1972 הקימה הממשלה לפיקוח המלצות „ועדת צץ“, את המרכז לשירותי התנדבות, שעלו הוטל לרכז ולתאם את פעולות ה- התנדבות הרבות בתחומים שונים. בישור- בים רבים הוקמו לשכות מתנדבים שהפכו לכתובות למתרנדים הרוצים לסייע ביעי- לות למשפחאות הזקוקות לכך.

בנוסף להתנדבות בתחוםי חברה, ועוד- רה למשפחה, נבראה בשנים האחרונות גם ההתנדבות לצרכי בטחון. הקום המשמר האזרחי המקיף היום מאות אלפי מתנד-בים, ואנשי מקצוע רביים התנדבו לסייע ב- סדרניות צה"ל לתיקון רכב וציוד צבאי א-חר. מעוזד ומלבב לראות את הוווטיקים לבני השיעור רוכנים באהבה על רכב של צה"ל כדי להכשירו לקרב, לצדם של חי"ר לים צעירים שבמקרים רבים אינם יודעים כלל כי הרוכן לידם הוא מפקד ותיק, שבע- קרבנות ועשיר במפעלי התנדבות בעבר... ממשלה ישראל החלטה באחרונה „لت- רום“ סיוע מיוחד למתרנדים למיניהם.

שנכשל בהיותו בודד, אך בעורטם ובהתנד- בותם של האחרים – בני המשפחה – הצליח להגיע אל המטרה. ערה הדידית ללא עבודה זהה, מתוך הסיסמה: „היום תעזר לי – אני אעזר לך מחר“, כך יכולים לתروس לבנייה חכמה חדשה.

הפנייה למתרנדים – סבורה לאח ולא- בין – צריכה להיות מקורית ומtopic חד- ות חיים. הבול שאותו עיבבה, כורה חד- שתה של סגנון – סגנון מרענן, צעיר, קצר שונה מאשר עד כה.

בשובל המצורף לבול הוכנס קטע מ- שירו היודיע של חיים נחמו ביאליק, „למתק- נדים בעם“. לדבריה, עוזר השיר להמח- שה מילולית, נוסף להמחשה ויזואלית ש- בבול. צר לה שהשיר מובא במקורו העברי ללא תרגום נאות גם בשפה הלועזית.

הبول שיראה אויר בחודש פברואר, הוא רב גוני ומורכב מצבי יסוד והגוניים: צחוב, יירוק, כתום, אדום וכחול. הערך הנקוב בסך של 2.60 ל"י מיועד לבול דברי דואר רשום בארץ. הצירות סבורה, כי עצם העובדה שהבול נשאר בגבולות הארץ, עיר- ארת לרעיון העיקרי של הגברת תודעת ה- התנדבות של אזרח ישראל.

כמקובל בבולי ישראל, תוכא למכירה ביום הנפקת הבול מעתפת „היום הרא- שון“ שתופץ ביום ההופעה בלבד.

לא על המנגנון בלבד ...

התנדבות – כך אומרם כל אלה ש- למדיו היבט את החסתוריה היהודית – היא תכונה לאומית אצלונו החל מניהשון בן עמיינדב, שקבע ראשון למילימס סוף בעת יציאת בני ישראל ממצרים ובמשך כל הד- דורות, ידעו ישראל לסייע זה לזה בעארת פעולות התנדבות בכל תחומי החיים. אם זה בהתנדבות להוראת התורה, או לפער, לה בקשר הקילה בוגלה, לחינוך הנעור, או לתרומות סכומי כסף נדיינים להקמתה של מדינת ישראל ולביסוסה.

גם בארץ – החלוצים הראשונים, מ- רות שלא היה להם לעיתים לחם לאכול קרבות ועשיר במפעלי התנדבות בעבר... הרה תנואה עשרה של התנדבות אישית ו-

בנוסך לשיעור הארגוני ולעתים גם הכספי
הניתן לארגוני המתנדבים, החלטיטה המגדירה
שלחה לבטח את כל המתנדבים מפני כל
פגיעה בעת מילוי תפקידיהם זה.

זוהי כMOVן מהוויה סמלית בלבד, המ-
UIDה על הערצת המדינה לציבור המתנד-
בים. מהויה נספת היא חלוקת „אות ה-
MATנדב“ הנערכת אחת לשנה במעמד נשיא
המדינה. האות ניתנת לאוטם מתנדבים ש-
וכיחו מסירות רבה לתפקידם זה במשך
שנים רבות.

לשורת מחוות חינוכיות אלה מctrift עתה הבול החדש, המצין בצהרה סמלית את סיפור המשודך-בגזר של שבא אליעזר.

הסבירו, שהוכיחה כי בעזרת מאבק עיישי בסיווע מתנדבים מבני כל המשפחה, ניתן להתגבר על המכשולים הנזולים ביותר.

بول התנדבות

משה שלו

אמנוֹת הַצִּיּוֹר

אמנות הציור

זמן רב עד שיצאו לו מוניטין כאמן יהודי. הוא השתתף כצייר בקונגרסים הרשוניים ונתקב על דיעותיו בלהט. על אף הערכתו הרבה לתיאדור הרצל קרה לא פעם, שה התנגד לעמדתו._CIDU, חתר הרצל לפתח רוא בעיה היהודית בדרכיהם מדיניות. לי-ליון, ד"ר חיים וייצמן, מרטין בובר ואחר-רים הקימו את הסיעת הדמוקרטית, ש-דגלה באמונה, כי בלתי ניתן להגשים את הצוינות אלא על-יזוי שלילוב המאכזים מה-מדיניות עם המשאבים התרבותיים, המ-סוציאיטים והאתנוגרפיים של היהודים ברא-חבי עולם.

הكونגרס הציוני של שנת 1905 פנה אל האמן ואל ידידו הפסל בורייס ש' וביקש להשתקע בירושלים ולחקים בעיר הקודש את בית הספר בצלאל למלאכת יד, כיום האקדמיה לאמנויות „בצלאל“.

הبول בערך הנקוב של 2.10 ל"י, שבא להציג את התקופה הזאת של התעוררות העם היהודי לשוב ולבנות את ביתו באرض השובטת להו, מציג את הסמל, ש-יעצב לילין לכבוד הקונגרס הציוני הח'-משי, שהתקיים ב-1901. הציור מראה את הגטו המסוגר בתוך עצמו, כשלמאך ה-תקווה מרוחף עליו ודורש לשאת את העי-נים אל העתיד, שבו עולה המשם ומש-ליקה את קרינה על אדמות הארץ הקדרה שה, זו האדמה המועבדת בידי היהודי ה-מושוחר מכבליו העבר. הכתובות המלווה את הציור, מצטטת את הפסוק מתפילת שחרית: „תאחד עינינו בשובך ציון ב-רחמים“.

בשנתו הראשון הריאו שרב בירושלים, בשנת 1906, חזקה בו ההכרה, שייעדו האמנויות הוא לאייר את התנ"ך ולתאר את הארץ הקדושה ואת יושביה. הוא אף נוכח ל-דעת, שטכניתה הציור בשחור-לבן בעזרת עט ודיו אינה הולמת כראוי את רצונו לתת ביטוי לחוויותו. והחל לעשות נסיך-נות בפיתוחים, ומי-1908 ואילך לא נתן ביטוי לתפיסתו האמנותית אלא בדרך זו. בפיתוחיו הראשוניים הסטייע במושאי-ה-איורים התנ"כיים, שפירוטם קודם لكن ב-טכnika של עט-זידון. אך הפיתוחים הללו טובים הרבה יותר, כי בפיתוחים מלוחות נוחשות ניתן לתאר מצב רוח ורגשות טוב הרבה יותר.

אפרים משה לילין, בנו הבכור של חרט עז, נולד ב-23 במאי 1874 בדורוחובי' (גוליצה, פולין). עוד בשחר ימיו אהב ל-צייר תמונות. אלא שאיש בדורוחובי' טרם בעיירה עיסוק זולת ציור שלטים, שעשו היה ב민ה כל שהיה לא לספק את ניטותו הטבעית להשתמש במקחול ובעפרון. הוא נתקבל לעבודה כשוליה אצל צייר שלטים, אולם הנער השאנפן לא רצה אלא להיות צייר תומנות. אלא שאת בדורוחובי' טרם שמע על שאיפה מוארה שכזו. הلقנו ונרי עצו ברבי מסדgorה, שחיווה את דעתו לא-מור, שיתנו לנער לכת בדרכו כרצונו. על כן אפשרו לילין הצער להגיע לקרקוב, כדי ללמידה שם בבית הספר לאמנויות, ב-הזרכתו של הצייר הפולני הנודע תיאו מ-טייקו. אולם המזל לא האיר פנים לבוחר וכשפנו אצל כעbor חודשים מספר ולא נור-תר לילין אלא לחזור לעיר הולדטו ול-השתכר שם את פת לחמו היומיומית מ-צייר שלטים ומעיטור.שוב התעוררה ה-תקווה בלבבו, שזכה בפרס בתחרות מטר עם העיר לבוב, שיפلس לו את הדרך אל העולם הגדול, אלא שתקנות נקבעה עד מהרה, כי הפרס הכספי לא הספיק לכוסות אפילו את דמי ההרשמה באקדמיה לא-מנות של וינה.

כיצד עלה בידיו שלא לחזור שוב עם לעיירתו וכייז הצליח להגיע לעיר מינכן (גרמניה), מקום שם הועסק מטעם כתבי העת האנגלי „די יוגנד“ — זה פרק בחיו שנשכח מזכרו. לעומת זאת ידע לספר עיר פה ועיר שם על החוויות ה-מעוטות משנות חייו הראשונות כאמן, כגון הרוב שסבל והקoro הנורא ששרר באולפני הקטן, וחפיסט הסוכר שהניח פקיד החוץ צאה לפועל טוב-הלב גם כשןוכח לדעת שליחותנו נכשלה. הסגנון המאפיין את איוריו של לילין, שכח התפרנסמו, הושפע מזרים ה-, נובו א"ר" (האמנות החדשה), ש-התגלמה בציורי עט-זידון של האמנים ה-אנגלים ולטרא קריין ואובייר בירודסלי.

פרסום „מדינת היהודים“ של הרצל ב-שנת 1896 חולל שינוי בכיוון חיו של לי-ליון, שהוא מראשוני הציוניים הפעילים ו-עד מהרה נקשר בקשרי יידיות אמיצים עם מנהיגיה המדיניים והרוחניים של הצייר תנ"כאים יהודים ותנ"כיים. לא חלף

ולרווחה להכיר את נופה ואת אנשיה. יופיה של הארץ ושל עיריה הקסמים אותו, אך באוֹן מיוחד שבו את לבו הודה של ירושלים והמסתורין שאפופה — רשמי המשתקפים היטב בפיתוחיו.

משפחה האמן מסרה למוזיאון ישראל במתנה נוספת כמעט כמעט שלים של פיתוחיו של לילין לרجل יום הולדתו ה-100. מ-1908 ועד מותו-טרנס-עת בשנת 1925 יצר 235 פיתוחים, המתארים נופים, אתרים ודרכם וחלם, אך לאזכה לראות בתקומתה הלאומית בחיו.

אותו מ. לילין

הבול בערך של 1.80 ל"י הועתק מפי תוח מוקדם, שנעשה בראשית 1908. הוא מראה את אברהם מביט השמיימה מההר, לאחר שה' אמר לו: "ספר הכוכבים אם תוכל לספר אותם... כה יהיה זרעך (בראשית ט' ז').

הבול בערך של 1.70 ל"י מבוסס על פי-תוח שנוצר בשנת 1910. הוא מתאר את ההתרגשות הנובעת מן הערונה לציון, שעלייה מדבר מצמור קל"ז בתהילים: „על נהרות בבב שמישבנו גם בכינו באכינו את ציון. על ערבותם בתוכה תלינו כנורותינו.“

לילין ביקר בארץ ארבע פעמים. בכל פעם סייר בה במשך חודשים רבים לאורכה

ציורי ילדים

היתה לי קופסת צבעים —
זורהים, נעימים ונאים ;
היתה לי קופסת צבעים,

שבהם גם קרימ גם חיים .
לא היה לי איזום של דם הפכוים,
לא היה לי שחור של אבלות יתומים,
לא היה לי לבן של פני המתים,
לא היה לי צהוב של חולות לוהטים.
היה לי כתום של שמחת החיים,
היה לי יrox של לבול ופריחה ,
היה לי תכלול של שמים בהירים,
היה לי ורוד של חלום ומנוחה .

ישבתי
וכירתי
שלום .

שורק טלי בת 13, באר שבע

ציורי ילדים על השלום

יש מהهو מרגש ביצירות תמיינות וכנות אלו. הן הועלו על הניר בידי בנימ ובנות, שילדותם עברה עליהם בשתי מלחמות ו- ימים של מלחמה ; אשר בילו שעות רבות במקלטים, שמעו צופרי אזעקה, ראו לוויות ומסגרות שחורות בעתונאים. מה פלא, שכולם יכולים כמהים אותה מושג, הנראה בעיניהם כחלום רחוק ומופלא, חלום שבו יטילו יחד יוסי ויוסוף בצל הפירמידות, ואילו הכספי הרב יוקדש לא קניית נשק, אלא לרכישת פרות בשבי המשק ...

ספרם של בולים נדירים (3)

מאת : א. פופיק

כאשר ראו האספנים אשר ביקרו בה חנותו של הסוחר מליפורול את הבול המוזר מגוונת הבריטית התחלפו מטה עניינים בו. עד מהרה התברר, כי זהו בול אחד ויחיד במינו ואין שני דוגמיו בכל העולם. מיד התחלו הבולאים מטה-חקים על עקבותיו ומקורו של הבול; והנה מה גילו :

בולייה הראשונית של המושבה גוייא-נה הבריטית, שיצאו בשנת 1850, נדפסו בלונדון. מכירת הבולים לא הייתה רבה ביותר באוטם ימים במושבה ה-נידחת. כעבור שש שנים (בשנת 1856) גילה מנהל הדאר, א. ד. וייט, כי מלאי הבולים במשרדו שבעיר הבירה ג'ורג'טאון הולך ואוזל, ואז שיגר מברק דוחוף ללונדון : „נא לשגר לי בולים נוספים !“ כעבור שבוע נתקבלה התשובה : „ה-בולים הפליגו לדרך“.

אך יומם אחד עמד מנהל הדאר לפני מגירה ריקה : במשרדו לא נותר אף בול אחד למכירה. הוא הודיע זאת לא-לונדון, ובמהרה קיבל מענה : „הרשות בידך להדפיס בולים בג'ורג'טאון, עד שיגיע המשלווח“. ואמנם, כך עשה מר וייט.

בג'ורג'טאון הבירה נמצא בית דפוס קטן, שברשותו נמצאה גלופה זעירה עם צור של אנית מפרשים, שדמה לציר שהודפס על הבולים שאלו. גלופה זו היא ששימשה לעיטור הבולים החדשניים. מר וייט החליט להדפיס שני מיני בולים : אחד בערך של 4 סנט על רקע אדום — דמי-דואר לחוץ-לארץ והשני בערך 1 סנט על רקע כחול — לשימוש בפניהם המושבה.

הודפסה כמוות בולים קטנה בלבד, ש-הרי הייתה זו הוצאה זמנית, עד שיגיע באנניה המשלווח מאנגליה. באותו ימים נהוג היה, שמנהל הדואר מחותים את הבול בכתב ידו, בחתימת שמו. בדקו הבולאים את הבול מוגיאנה הבריטית ומיצאו עליו את חתימתו האמיתית של מר וייט, והיתה זו הוכחה משכנעת כי

המשך בעמוד הבא

לפני כמה שנים חי בעיר קטנה דמורי אשר בגיאנה הבריטית (אמריקאה הדורומית) נער בן ארבע-עשרה ו-שנתו ורנון ווון. נער זה היה אספן בוגר ליטם נלהב. תחביבו הגדול היה לחטט במגירות, לחפש מכתבים ולהוריד את הבולים אשר על גביהם (באותה תקופה). פה המעטפה לא נכסה עליין לשימוש). יום אחד גילה ורנון על אחד המכתבים בול מוזר, שטרם ראה כמצוותו, מודפס בשחור על רקע אדום. על הבול הייתה מצוירת ספינת מפרשים בתוך מסגרת, ומבסבב מודפס היה שם הארץ : בריטיש גוייאנה, דואר, 1 סנט.

ורנון לא היסס ומיהר להסיר את הבול מן המכתב. בשעת מעשה פגס את פיניותו, ומפני שהבול היה בלתי מנוי-קב, נזר את הקצוות בספריים והדקיק את הבול במחברתו, בין יתר הבולים. עברו שבועות אחדים. ערבי אחד ביב-קר אצל ורנון שכנו מ-ק-קינון, גם הוא אספן בולים. הוא בקש להתבונן באוסף הבולים של ידיו ולפתע גילה את הבול המוזר. גם הוא ראה בול זה לראשונה בחיו והשתוקק לרכשו בס-כום שהיה מכובד בעניין ורנון :

„אתון לך שישה שילינגים תמורתו“, אמר לנער. ורנון שמח מאד, כי بعد סכום גדול זה (וועוד תמורת בול משומש ופגום !) יכול היה לקנות בולים רבים מאד. ה-עיסקה נעשתה.

מגיאנה הבריטית — לסקוטלנד

שנים רבות עברו מאז. ויום אחד החligt מר מ-ק-קינון — שנזקק לכ-סף — למכוור את אוסף הבולים שלו. הוא שלח את האוסף אל יידיזו בגלזגו אשר בסקוטלנד, וזה מכר אותו תמורה מאה ועשר לירות שטרלינג לסוחר בולים מה-ליירופול אשר באנגליה. היה זה סכום נכבד באותה תקופה ואנו יכולים לשער שהוא שיאו של מר מ-ק-קינון מגיאנה הבריטית היה עשיר ורב-ערך.

ד"ר יאן בisman ז"ל

הטפורה המענין זהה, של הטסט כד-
רים פורחים. בזוכתו הפקה הולנד מ"ר.
לודתו לאחד ממועדיו הפעילות בשטח זה.
בכוחות התשנים פרסם מסוף רב של
ספרים ומארמים אוזות טיסות כדוריים
פורחים, והקטלוג שלו עם טיסות אלה
משמש כיום אסמכתא מדרגה ראשונה
לאשפני מעטות טיסות אלה.

בשנת 1868 זכה לכבוד יצאת דופן, כ-
אשר דואר האיטי הנפיק שני בולים,
הנושאים את דיוקנו של ד"ר בisman.
אין ספק, כי עולם אשפני דואר אויר
אבד את אחד מעמדו התווך שלו.

ב-13 בדצמבר 1976 הלך לעולמו, ל-
אחר מחללה קצרה ד"ר יאן בisman, מי-
שהיה במשך שנים רבות נשיא פיס"א —
הארגון הבינלאומי של אשפני דואר-
אויר. בן 62 היה במותו.

ד"ר בisman היה טיס כדוריים פורחים
ותיקן, ויחד עם אשטו ניני, שאך היא
טייסת כדוריים פורחים, ערך טיסות
רבות לאין ספור בכדוריים פורחים, ב-
רחבי כל העולם. בין השאר ערך טיסות
ראווה כאן בארץ, בשנת 1959 במסגרת
יריד-המזרחה ולפניהם מספר שנים נשא
הרצתה לפני חברי האגודה התל-אביבית.
את כל זמנו ומרכזו הקדיש לקידום

העזבן הבולאי והעמידו אותו לממכריה
פומבית. כך עבר הבול הנדר מגינויה
הבריטית למילוון האמריקאי ארתרור
הונד, שרכש אותו במחirk עצום באור
תס' ימיים — 37,000 דולר. היה זה
סכום ענק, שאפילו מלך אנגליה ג'ורג'
הخامשי, שהיה בולאי נלהב, לא הרשות
לעצמם להוציא. לאחר מותו של הונד
מכרה אלמנתו את הבול למנהל של
חברה בולאית אמריקאית תמורה 45
אלף דולר. אנשים רבים זכו לראות
במו עיניהם בול זה, כאשר הוצג בתע-
רוכת הבולים הבינלאומיות שנערכה ב-
שנת 1956 בניו-יורק, במלאת מאה שנה
להופעתו של הבול. שני אנשים חמו
שים שמרו עליו יומם ולילה, כשהוא
 נמצא בתוך כספת קופפה של זכוכית
עבה.

היום נמצא הבול ברשותו של אדם
השומר על אלמוניותו, לאחר שרכש אותו.
תו בסכום גבוה מ-100,000 דולר. אכן,
שוק הגול: לפני כמאה שנה שמח ה-
נער וננו למכור בול זה תמורה לשישה
שילינגים, ואילו היום אין הוא ניתן
למכירה בשום מחיר

בולים נדירים — המשך

הבול אמריתי. הוסיף הבולאים לחזור
וגילו להפתעותם הרבה, כי המזpitis ה-
nis בטウות, בשעת הדפסת הבולים ב-
ערך 1 סנט, נליינו איזום אל תוך הכתו-
לים. הוווא אומר, שבול נזיר זה הוא
סטית דפוס! כמו כן התבגר, כי ה-
בולים המקוריים הכהולים אבדו כולם
עד אחד!

אלמוני רכש את הבול

בו-לילה קיבל הבול פירסום עולמי.
שרות בולאים התחילה לחפש בול שני
דוגמתו, אך כל מאמציהם עלו בתו-
הו. סוחר הבולים מליפורפול מכיר את
הبول לאשפן נודע — הוא הברון פרראי
(עליו סייפרנו לפנוי זמן-מה) במחirk 150
לייש', והוא שמר עליו עד יום מותו
(1917). האוסף הענק של פרראי עבר
בירושה לגרמניה; אך בתום מלחמת
העולם הראשונה, אחרי כניעת גרמניה,
החרימו בעלות הברית המנצח את

"אמפיקס 77"

שיתפסו שטח של 28,000 מטר מרובע!
למעלה מ-600 אספנים יציגו את ה-
אוספים המعالים ביותר, ובנוסף לכך —
120 סוחרים ו-40 הנהלות דואר יפתחו
דוכנים בתערוכה.
במסגרת התערוכה יתקיימו יום דוא-
ר-אוריר, יום הנוער, יום האספנות ה-
תימנית, ועוד אירועים רבים.
גם האספנים היישראליים נפלו קרבן
לעוזף התעניינויות בתערוכה: 13 אס-
פנים ישראלים בעלי אוספים משבחים
הגישו בקשה השתתפות, אך הנהלת ה-
תערוכה אישרה השתתפותם של 5 אס-
פנים בלבד.

אל בಗליונות שלמים עם מחיר לכל בול,
דורי דואר ובולי הכנסה וכן רשימה
מושלמת של הוצאות סופיות של בול
ישראל ורשימה של בול ישראל מסוד-
רים לפי נושאים.

ברצוננו לציין, כי חלק מקטלוג זה
 עוסק בחרגני נייר ודבק של הוצאות סו-
יפות חדשות של בול ישראל (כולל סמ-
לי ערים ונוף הארץ וכן שובליתים וצמ-
דות).

הקטלוג מודפס באנגלית, מכיל 56 עמו-
דים במידות של ספר כיס 16.5X12 ס"מ
והמחקרים נקובים בדולרים של ארה"ב.
מחיר הטלוג לאשפן בישראל הוא 13
לי"י, כולל מ.ע.מ.

"אמפיקס 77"

התעניינות בתערוכת "אמפיקס
77" עולה על כל המשער. התערוכה,
שתתקיים באסטרדם בתאריכים 26
במאי עד 5 ביוני 1977, תהיה התערוכ-
כה הבינלאומית היחידה שתתקיים ה-
שנה. הנסיך ברנרד נתן את חסותו
لتערוכה זו (זאת, בנוסף לחסות פיפ,
כמובן).
לאור המספר הרב של בקשות הש-
תפות, (כ-10,000 מסגרות) החליטה
נהלת התערוכה להגדיל את כבולת
התערוכה, והיא תכיל 4600 מסגרות,

קטלוג "קולר-אור"

בימים אלה הופיע הקטלוג החדש
"קולר-אור" לבולי ישראל 1977, חלק
שני, המביא את הוצאות הדואר העברי
וכול בול המנדט הבריטי 1948-1918
בשים דגש במיוחד, על חריגי נייר ופל-
טוט של הוצאות בול נוף, בול דמי
דואר והוצאות "ירושלים" של תקופת
הביבנאים.
החלק העיקרי של הקטלוג מוקדש ל-
חריגי שובליתים של בול דואר עברי, כו-
ל הערכות של שובל דואר עברי; נו-
סף לכך של חובבים של שובל דואר עברי
וכן שימוש עם הערכות של צמדות דואר
עברי. כמו כן יש רשימה של בולי יש-

מציאות בולאיות מאת: מ. ויגודצקי

במספר מקרים מפורסמים נארקו ממש לאל בולים נדירים על ידי אנשים שלא ידעו על ערכם הרבה, כמו במקרה של המשרדית לחברה לחסל ניר, וזה מצאה בין הנירות 105 בולים נדירים שהוצאו ע"י מנהל הדואר של סנט-לויס.

עוד מציאת זבל מפורסמת היא של מר הנקלט שקנה מסמרטוטר עירימת מכתר בים מבלי לדעת את תכלתם, עירימת שע-הכילה 254 מעטרות ועליהן 748 בולים נדירים מטוסקה ומודינה, כן ידועה קניתו של סוחר הבולים פיר מהה שקנה מס' חר ניר ישן חבילת בולים שהכילה דפים שלמים מהחוצה הראשונה והנדירה של בולי יונן שהודפסו בפרiae, קניה שעלהה לו ב-7 פרנקים בלבד.

ולאחרונה המציאה המפורסמת והג דולה מכולם והיא מציאת בול ה-1 פני פост אופיס ממורייצוס, שנמצא ב-1897

בשוק בהודו.
לסיפור: דומה שעידן המציאות הברואיות הנדלותות חלף, אבל וודאי שעדין מונחות בעליות גג נדחות ובערוי מות נירית משדרית, מציאות בולאיות הרמחאות למצויאן המאורשים, ולכנן אל יאוש המשיכו לחפש, מי יודע היכן יתכן בכלם הוועיד הגורל את מציאתם.

הצד האפל בבולאות מאת: משה ויגודצקי

עוד ב-1863 נכתב בעתוון בולאי, "לא היו ולא יהיו זיוופים של בולי דאר, כי הדבר לא ישתלם", אולם המציאות הוכרי החאהחרת, כבר ב-1860 ידוע על זיוופי בר-לים והבולאים הראשונים סבלו כבר אז רבות מהוצאות נסודות מארצות אירופה וארכות הברית גם יחד.

לעוזנו מהו אסוף הבולים, כמו תחר ביבים זוממים, כר נרחב לאיפינים, כי תמיד היו ויהיו כבשים שחורות בכל תחביב, ובולאות אינה יוצאת מכל זה. כאמור, החל זיווף בולים כבר בשנת 1860, וכבר ב-1862 anno עדים להופעת ספרו של מואן על הנושא, "זיווף בולים" ושנה לאחר מכן ספרם של טורנטון ליוס וא. פברטונו על הנושא, "בולים מזויפות ואיך לגנותם".

כמובן שאין הדבר אומר שמרבית הבו-

אחד מרגעי ההתרגשות הגדולים ביותר בבלואות הנם מנת חלקו של האספן בר המזל, המצליח למצוא או לגנות בול או בולים נדירים וקרוי ערך.

ואכן רבים הם המציאות שנמצאו ב- מהלך ההיסטוריה של הבלואות, ואפילו ביום כאשר דומה שככל אשר היה נתן למצוא כבר נמצא, מציאות עדיין נמצאות בחלק עולם שונים להנאתם והתרוגשותם של אותם ברי המזל המערובים ב- דבר.

עלויות גג הנם מהמקומות המועדדים ל-מציאות בולאיות, כמו במרקחה שקרה ב- אונדנסבורג, ניו-יורק, מקרחה בו נמצאה מעטרת ועליה בולוק של 9 וכן שלישייה מבול ה-5 סנט מהוצאה מנהל הדואר של ניו-יורק משנת 1845; או המקרה המ-פורסם שקרה במילפר, לונדון, בו מצאה הגבי נילור לילנד בעלית הגג שלה, דפים שלמים של בולים נדירים ממושבות אני-גליה, ולאחר 20 שנה באותה עליית גג נמי צאו בולים עוד יותר נדירים, וביניהם דף שלם מבול ה- $\frac{1}{2}$ פנס של קולר-מביה הבריטית משנת 1861, דף מבול ה-חצי פנס הבלתי משונן מצילון משנת 1858 על ניר לבן, וכן דף מבול ה-1 פנס מקוינסלנד משנת 1863.

אחת מהמציאות הבלאיות הרומנטיות ביותר הייתה של בול „הילד הכהול“ ש-הווצה ע"י מנהל הדואר של אלכסנדריה, ונקובר, בשנת 1846, ושחנו העותק היחידי הידוע על ניר כחול אפור, ונתגלה ע"י הגבי פост על מכתב אהבה שאביה מר הוף כתוב לאמה בשנת 1846, מכתב שר נשמר ע"י אמה במגירת שולחנה עד ל- galiovo על ידה.

מציאות בולאיות קורות לעיתים במא-קומות מוזרים ביותר וכ遁ואה מנסיבות גורליות ביותר, כמו במרקחה של מג'יג'ור בינדולץ מפילדיפה שבמערב ליז בנין משרדים, ראה מספר ארגזים מלאי מכתבים שהיו זרוקים בערים זבל; בלבד בלקחו אותם לביתו מצא בינויהם כ-500–600 עותקים מבול ה-10 סנט משנת 1847 מ-ארצות הברית, בזוגות, לשישיות ורביעיות, מציאה שאפשרה והקלה במידה על שחר אוז הפלטה של בול זה.

חסר הנסיוון ובמיוחד האספן מוחפש המ-
ציאות, אספן זה המוחפש לבנות את אספו
מבוללים נדיים ו зат במוירி מציאה הנו
הקרבן החביב על האזיפן, כך שבשובו של
דבר מוצאים אנו אוספים רבים, פרט ל-
allo של בולאים מנוסים, בהם מספר הד-
בולים המזוייפים או המתוקנים גוזל מאד.

בשנים הראשונות של הבולאות היו ה-
אספנים קרבנות קלים למספר זייפנים ש-
עסקו בדבר, ביןיהם האחים טפירו מהמ-
בורג, גORG זצמיר מנינגרג, והמפורסם
מקולם סמאול אלן טילור מבריסטו, זייפן
שלא הסתפק בזיוף בולים בלבד, אלא גם
יצר הוצאות פיקטיביות ודמיוניות רבות.
גם בשנים שלאחר מכן אנו עדים לזייפ-
נים כפרנסואה פורניר, ארסמוס אונגליה
— הכנופיה הלונדונית המפורסמת, וה-
גודול מקולם זיינ דה ספרטן שהתיימר ליצור
זייפנים שאף בולאים מנוסים לא היו מסו-
גים לגלוותם.

כל הזייפנים שהזכירתי עד עתה התרכזו
בhoneata אספניים, אולם ישנו גם סוג נוסף
של זייפנים שטטרתם הייתה הונאת מושך
הדוואר עצמו. המועלץ מסוג זייפנים זה הוא
הזיוף הידוע בשם „הסטוק אקסצינגי“, בו
זיויף בול ה-1 שייליג מבրיטניה משנת
1867–73 שנmacro להקל כפי הנראה על
ידי פקיד דוואר שותף לעיסקה, זיויף ש-
עללה לוואר הבריטי בעשרות אלפי לירות
ונתגלה רק לאחר 25 שנה על ידי אספן
צעיר בשם צ'רלס ניסן, זיויף שמכבעו לא
נתפסו עד היום הזה. זיויף דומה קרה גם
בצՐת ב-1923 כשבול ה-25 סנטים מס' י-
זרת „הזרעת“ זיויף והופץ בכתמיות ניכ-
רות עד לגלויו ע"י אספן בשם פרננד
סרגה.

זייפנים ותקוני בולים אינם הפעעים ה-
בולאים היחידים; גניבות, מעילות ואפלו
מעשי רצח בוצעו למען בולים, כשהם מפור-
סם בינויהם היו רצח האספן גסטון לרו
ע"י הקטור גירו ב-1892 בעבר בול אחד
בבולד, בול ה-2 סנט מהוואי משנת 1851.

בארכנו הקטנה עדין לא בוצע רצח ל-
מטרות בולאיות אך עדין רבים הם ה-
זייפנים והתקוניים שנעשו ונעשים, וטוב י-
ראה האספן הבלתי מנוסה, אם ייזהר ר-
יתנייש עם מומחים ברכישות של בולים
יקרים, במיוחד מהוואות הראשונות של
מדינתנו.

לאיים אינם ישראלים; נהפוך הוא: קיימת
בין הבולאים מערכת ערכיים שלא הייתה
مبיאשת את זו הקיימת בשחחים רבים
אחריהם, אולם מדי פעם סובל העולם ה-
בולאי מאנשים שפנו לאיזוף בולים כדריך
קלה לצבירת כסף.

פעולות פליליות אלו אין מוגבלות רק
לזיוף בולים בשלמותם, כי הרבה ניתן ל-
עשות בכך לשות לבול אמיתי כורה שר-
נה מצורתו הראשונית, כך שהסכנה מ-
תקוניים היא לא פחות גדולה מאשר מ-
זייפנים, ואל נשכח שם בולים פיקטיביים
היו מקור לא אכזב של סכון. בהתחשב ע�-
כל המלבדות הללו העומדות על דרכו
של האספן, אין פלא בדבר שהאספן עלול
לייפול בקרבן לפעולתם הנפשעת של זייפנים
הבולאים.

לשגעון הבולאים אחר שלמות הבול ש-
הם אוספים, חלק נכבד בהופעתם של
בולים זייפניים או מתוקנים, ובמבי לה-
כנס לויכוח بعد או נגד שגנון זה, אף
שר להגיז בבטחה שכל זמן שהבולאים
יעמדו בתוקף על שלמות בוליהם, אל יופ-
תעו אם מאמצים חוקיים ובلتוי חוקיים
יעשו לספק להם את מבוקשם. לבול בלתי-
מושון ללא שלוים אפשר בנסיבות לטפק
שולים רחבים מכל עבריו, ופריט מר-
מש במשמעותו קולמוס נתן לנכות בכלי ש-
יראה כבלתי משומש, כמו שאפשר לספק
לבול בלתי משומש דבק „אוריגינלי“ ובול
שלו شيئا נאים קרוועות או חסרות אפשר ב-
קלות „לשנון“ מחודש.

נוסף לכך ניתן מצב הבול לשיפור ניכר,
אם על ידי גוזץ או הרתחה, פעולות שהנו
במקרהן חוקיות בהחלט, כך שבדיעבד מב-
דיל במרקמים רבים, קו דק עד מאד בו
טיפול חוקי ובلتוי חוקי בבול. לדוגמא,
הטיפול בבולאים במי חמוץ על מנת להסיד
מהם כתמי חולודה, או הורדת מדבקות
ישנות מבולאים, הנם פעולות חוקיות של כל
אספן לא ימנע מעשומם, אבל אם נחלף
את מי חמוץ בחומרה מימנית בכך ל-
שנות את צבע הבול ולהגדיל בכך את ערכו,
הרי מנקודות ראותו של הבולאי הרצוף
טיפול זה הופך מיד לפשע.

אין בכוונתו או ביכולתו של זייפן או
מתיקן הבולאים להונאות את הבולאי ה-
מנוסה, כוונתו העיקרית מכונת לאספן

חותמות עונתיות בדואר ישראל

מאת: ב. פיקסלר — י. נטיגל

של דואר ישראל. (אנגלית — מימין, עברית — באמצע, ערבית — משמאלי). התאריך מופיע באמצעות העיגול בשתי שורות. בשורה העליונה — בעברית, ב- שורה השנייה — בלועזית. מעל לשתי שורות התאריך, או תחתיהן, מופיעה האות „א“ ופירושה שהחותמת הוטבעה בעבודת המשמר הראשונה (2). תיאור רטינת יכולות להיות אחרות ו- פירושן — משמרות נספנות. (האות „ב“ פרושה משמרת שנייה וכו‘), אולם למעשה לא מצאנו חותמות עם אות אחרת מ- חוץ לאות „א“. כמו כן מצאנו מע- טפות (משנת 1953) שבהחותמת אין כלל שום אות-משמרת. מכאן יש להסיק ש- העובדים לא הקפידו לצין באיזו מש- מרת החותמה המעטפה.

חותמת — כרוב חותמות הדואר ב- ישראל — הייתה ממתקכת, עם אפשרות להחליף את התאריך שנעשה עי' פקיד הדואר. למטרה זו היה משק הדואר מס- פק לסניף המียวיד שורות, יצוקות מ- עופרת, של התאריכים. שורה יצוקה אחת עם תאריך עברי ושורה שנייה עם תאריך לועזי.

(2) החל ביום 23.8.1955 מושב הוועה¹ לבנייני האומה בירושלים, ומאותו יום משתמשים בחותמת חדשה, שבתוכה מופיע ציור בניין האומה. ב- חלק העליון מופיע הכתובת „הוועד ה- פועל הציוני“ בעברית. בשורה השנייה מופיע המלה „ירושלים“ בשלוש הש- פות (עברית, אנגלית וערבית). עברית — מימין, ערבית — באמצע ואנגלית מש-マル. ציור בניין האומה הופיע בתחרתית החותמת. התאריך מופיע באמצעות החותמת. מת בשתי שורות, כמו בחותמת הרא- שונה. שעת המשמר מופיע מעל ל- תאריך והיא מצוינה עי' סודות ולא עי' אותיות: לדוגמא 08—10 פירשו שחותמת הוטבעה בין השעות 10—08 בובוקר.

(3) גם חותמת זו היא ממתקכת וב- يوم הראשון לשימוש (23.8.1955) הוכנס

בין חותמות הדואר השונות של דוא-iar ישראל, ישנו סוג של חותמות שבוח- השתמשו במקומות מסוימים, בעונה מסוימת ותמיד לרجل מאורע שחזר ונשנה כל שנה. במשך מספר שנים רצופות השתמשו בחותמות העונתיות פעמי- שנה ולפעמים יותר מאשר פעמי- שנה. ב-2

בחותמות עונתיות אלה השתמשו ב- סניפי דואר מיוחדים שנפתחו לרجل ה- מאורעות דלהלן:

א) מושב הוועד הפועל הציוני בירושלים.

ב) עלייה לרجل להר-ציוון בירושלים.

ג) החדקה המסורתית של לי' ג בעומר במירון.

להלן פרטיהם לגבי כל מאורע, מהוות ותاريichi השימוש בחותמות המiyorדות. בטבלה מפורטים התאריכים של ה- יום הראשון והיום האחרון של כל חותמת.

א) מושב הוועד הפועל הציוני מאז קום המדינה, מתכונסים מדי שנה בשנה בירושלים — לפחות פעמי- שנה — חביי הוועד הפועל הציוני כדי לדzon ולהחליט על עניינים שונים העומדים ברומו של העולם הציוני. באותו בגין שבו מתקיים המושב של הוועה¹ הפועל הציוני נפתח תמיד סניף דואר מיוחד (1) בשנים 1949—1954 התקימו ה- ישיבות בגין הסוכנות היהודית ברח' המלך יורגן מס. 48 בירושלים, ובחותמת מת הדואר המיוחדת מאותה תקופה — בצד ימיו של החותמת — מופיע ציור של בגין הסוכנות. מתוך צייר מופיע הכתובת בעברית — בשתי שורות — „הוועד הפועל הציוני“ (בשורה העליונה „הוועד הפועל“ ובשורה השנייה „ה-ציוו-ני“). בצד שמאל של החותמת בעיגול, מופיע המלה „ירושלים“ בעברית, ב- אנגלית ובערבית, כאמור בכל החותמות

המשך בעמוד הבא

קוראים כותבים:

- עיר יגאל, באר-שבע: בחוברת זו אנו מפרסמים את רשימת האגודות החברות בהתאחדות אגודות הבולאים. תכלל פנות לאגודה באר-שבע, והם בזודאי ישמרו למסור לך פרטים ככל שתבקש.

מצליה פטל, גבעתיים: בשנת 1978 תתקיים, כנראה, הירוכת בולים לאו-מית, וזו יכולה להיות הזדמנות עבו-רך להציג את אופסך. אנו מ允许ים לך הצלחה!

דוד מזרחי, תל-אביב: רוב הבולאים שהופיעו בארץ בתוך גלינו מזכרת, לא הופיעו כבולים נפרדים. אספנים דיביטו נוהגים לגוזר מתוך הגליון את הבולאים, ולהיכין אף מהם מעטפת יום ראשון. ניתן, כמובן, לעשות זאת, אך לגבי „מעמד המועדף“ של בולים כאלה חלקות הדעות. אין ספק, שיש להם ערך פיל-טלי, אך מהו ערך זה — נתנו לשיקול דעתו של כל אספן ואספן. נשמה לש-מורע דעתם של אספנים לגבי נושא זה.

קופת חולים לעובדים לאומיים

המרכז: תל-אביב,

רחוב ביכורי העתים, 23, טל. 21.02.25

- בחירה חופשית של הרופאים
- עזרה רפואי מלאה
- פתוחה לכל אורך במולדת
- סניפים ברחבי המדינה
- סנטוריום מרכזי בירושלים

הרשות בתורן חבר קופת חולים
לאומית והבטוח את בריאותך

בזה הסמל „צבי רץ“ במקום שעט המשך.

(4) בשנים 1949–1953 הושתמשו ב-פתק רשות „ירושלים 50“ בעברית ובאנגלית. החל בשנת 1954 עד עכשיו משמשים בפטק רשות מיוחד שבו מושעה הכתובה „הoved הפועל הציוני“ כתעתיק ואילו המלה „ירושלים“ מודפסת בעברית ובאנגלית.

(5) בדרכ' כלל מפרסמת הנהלת הדואר – מאז 1952 – הוועדה לקהילת העולות הסניף הדואר המיוחד זמני פ-הדוואר מפרסם יותר הוועדה לקהילת העתיקת הסניף המיוחד הזה.

(6) כאמור לעיל, מתקיים מושב הדואר "פ-הציוני" לפחות פעם אחת בשנה (5) ולפעמים פעמיים בשנה (6). אולם בשנה שבה מתקיים הקונגרס הציוני (7) (בדרך כלל אחת לארבע שנים), אין מושב תמשים בחותמת המיווחצת של הוועה "פ-הלא בחותמת המיווחצת לקונגרס ולכל קונגרס חותמת אחרת) (8).

(7) בחודש יוני 1971 התקיימו ישיבות הוועה "פ-הציוני" בשני שלבים. בשלב הראשון התקיימים ביום 20.6.1971 ונמשך רק יום אחד, ובאותו יום בלבד השתתפו בו בחותמת המיווחצת של הוועה "פ-הציוני". לעומת זאת ביום 21.6.1971 נפתחה ועדיית הסוכנות המורחבת ש-התקימה אף היא בבנייני האומה עד ל-26.6.1971. במשך 6 ימים אלה השתמשו בחותמת הרגילה "ירוש-לים 7".

בימים ראשון, 27.6.1971, החל השלב השני של ישיבות הוועה "פ-הציוני" ואיזו שוב השתמשו בחותמת של הוועה "פ-הציוני" עד ליום 1.7.1971. לא ידוע לנו באיזה פתק רישום הש-תמשו ביום 21–26.6.1971 (ראה סעיף 4 לעיל).

(המשך יבוא)

מכונות ביול מסוג „פרנקוטיפ“ בישראל

מאת ד"ר א. פואה

מן" אבל אספתי גם פרטים על המס- פרים הסידוריים של מכונות הביול. ב- קטלוג שלי, כל סוג כולל רשימה של מספרים סידוריים ובמידה ויש לי חות- מות של מספר סידורי מסויים, מופיעים בקטלוג פרטים על שם הצרכו (מוסד או חברה מסוימת) במידה זהה מופיע בעוריה כל שהיא על המעתפה, שם ה- מקומות כפי שהוא מופיעenganheit בחו- תמת העגלה התלת לשונית יחד עם התאריך ופרטים אחרים בעלי עניין בו- לאו מיוחד באורה מעטפה.

בעורת קטלוג זה המכיל כבר יותר מ- אלף מספרים סידוריים שונים וכמה מאות חותמות עם סיסמות שונות של מספר סידורי אחד, יכול אני לעקוב אחר התפתחותה של ישראל במשך ה- שנים כפי שזו משתקפת בתפתחות מוסדותיה, תעשייתה ומפעליה המס-חריים.

לדוגמא, ניתן לעקוב בקלות אחרי התפתחות מקומות יישוב בעורת דרגת שרוטי הדואר בהם ולפי צורת השלטון המקומי. שרוטי הדואר במקומות כת-נים ניתנים בעורת מכונות דואר נא, אבל אם המקום מפותח ואוכלוסיתו גדולה רואים אנו שקיים במקום מרדר- דואר. מבחינת השלטון המקומי הה-פתחות עוברת דרך מועצה מקומית עד למועד של עיריה. הדברים מתגלים גם באמצעות חותמת הדואר וגם בסיסמי-אות המזרפות אליה.

דוגמה אחרת הם shinyniim שהלו בשם מקום מסוים: בהתחלה התפתחות היה שמו בחותמת דואר „שדה תעופה לוד“. אחרי שנים מספר הוחلت לשנות את השם ל„נמל תעופה לוד“ ולאחר מכןו של ראש הממשלה הראשון של ישראל, שינה שם המקום ל„נמל תעופה בן גוריון“ להנצחת שמו. המש...

מכונות ביול שייכות לתחום אחד של הבולאות שאיננו מקבל פרטומת ובה על אף העובדה שאין חולקים על חש-יבותו. כמוות דברי דואר המובילות ב- הארץ מכונות, גודלותם כבר היום בהרבה מала המובילות בבולים ומספרם גדול מדי שנה בעולם כולו.

גם בישראל גדל בה坦מה השימוש במכוונות ביול, והוא גודל גם מספר ס-גי המכונות המשווקות המיוואות אר-צה מארצות רבות, אנגליה, גרמניה, צרפת, שווץ ועוד.

בחיותי אספן חומר בלבד מוחתם על ידי מכונות ביול מאז קום המדינה מצאתי עניין מיוחד לעקב אחר הת-פתחותה, באמצעות השינויים שמופיעים בחותמת של המעתפה הללו.

שינויים בשמות המקומות הגיאוגר-פיים, במיוחד בתרוגט האנגלי, קביעה חדשה של אותיות סימון המכונות ושל מספרי האיזוי שלהם לפי אזורים או לפי סוג הצרכניים (פרטיים או ממשתתפים), או לפי שיטת גיבת דמי דואר על ידי הנהלת שירות הדואר, שנוי בפרטיה ה-بول, הכנסתת סוג מכונות ביול חדשות לשימוש, כל אלה יכולות להצביע על שינויים פוליטיים או כלכליים. בחינה פוליטית או כלכלית.

„סימות וסימון“ 1 פרסמו קטלוג טוב מאד של מכונות ביול (Stamps הנמצאות בשימוש בישראל, אך shinyniim והתוספות בהם תדיירים ו Robbins במידה כזו שקשה לעקב אחר-ריהם ולשמור על עידוכו הקטלוג.

בעקבות ההייל והתיימוטהו בישראל, ערכתי קטלוג אחר, לשימושי הפרט, בו אני משתמש בקסטייפקציה של „סימת וסי-

האגודות החברות בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

לבקשת קוראים רבים הננו מביאים
את רשימת האגודות החברות בהתאחדות
דוגות:

תל-אביב, רח' הס 16 ת"ד 782
 חיפה, רח' הרצליה 24 ת"ד 5166
אוריה שליט, ת"ד 4933 תל-אביב
אריה קבשניאבסקי, ת"ד 517 פ"ת
אליעזר שטייט, רח' לוין אפשטיין 5/43
רחובות
רח' גורדון 17, נתניה
שלמה שלמוני, רח' אהרוןוביץ 13
ראשון-לציון
זלמן קינן, ת"ד 190 קרית שמונה
בן כהן, ת"ד 2354 אשדוד
אהרון רומטן, ת"ד 4733, חיפה
עוזי הטר קבוץ גבים, דאר נע
חוּף אשקלון
דוד פרלשטיין, רח' זמנהוף 35 ת"א
רפאל בניאשר, כפר מנחם
שמעה בלושטיין, ת"ד 239, באר שבע
שלמה דהאן, מועצה מקומית אופקים
יוסף גיל, קבוץ רמות מנשה 19425
ד"ג חבל מג'ידו
יוסף וינר, ת"ד 531, נסורת עילית
ת"ד 1361, ירושלים

1. האגודה בתל-אביבית לבולאות
2. אגודות הבולאים חיפה
3. אגודות סוחרי הבולים בישראל
4. חוג לבולאים חובבים פתח-תקווה
5. אגודות הבולאים רחובות
6. אגודות הבולאים נתניה
7. חוג אספני בולים ראש"ץ
8. אגודות בולאי קריית שמונה
9. אגודות בולאי אשדוד
10. אגודות הרכבתאים לתחריבים
11. חוג בולאי שער הנגב
12. חוג בולאים המשביר המרכז
13. חוג אספני בולים כפר מנחם
14. אגודות בולאי באר שבע
15. אגודות אספני בולים אופקים
16. חוג בולאות מג'ידו
17. אגודות הבולאים נסורת עילית
18. אגודות הבולאים ירושלים

איסוף מעطפות מוחתומות במכונת-
bijol מאפשר מעקב גם על שינויים אח-
רים. שינויים בשם המקום, כגון מכפר-
אתא לكريת אתא, או מעבר מכונת-
bijol מעיר אחת לשניה תמייד בשימוש
אותו צרכן ועם אותו מס' סידורי; או
מעבר מכונת עם אותו מס' סידורי מ-
צרכן אחד לאחר לפעמים גם בשינוי-
מקום. הכנסה לשימוש של מכונות מ-
סוג חדש, שימוש במכונות bijol במפע-
לים המקבלים שירות של דואר נע, הו-
פעת שגיאות בשם המקום או בתאריך,
כל אלה תופעות שיכלות לעורר עניין
אצל אספן הרואה בעטפות המוחתומות
חוּמר בעל ערך בולאי.

מכוניות bijol — המשך

באותה מידה עדים אלו גם לשינוי-
מטבע, שבתווך הבול מופיעים או נעל-
מים אפסים כל עת שחל שינוי ממשמעו-
תי בערך המطبع הישראלי וכמוון ניתנו-
גם לראות באיזה מידה או תדריות מש-
תנים התעריפיים.
הנהלת דואר ישראל מיחסת חשיבות
לנושא. מכונות bijol והודעות להקהל
של שרוטי הדואר מוסרות פרטיהם על
מכונות bijol חדשות המכונסות לשימוש
במשרדי הדואר, או בדואר נע וכן אפ-
שר לקבל חומר בולאי מוחתם ביום רא-
שון בו מוכנסת המכונה לשימוש.

הדרך בולאית (7)

מאת יצחק ברק

ליות אפולו בלבד, כאשר כל חללית אפולו מהויה נושא-משנה.

ד. ספורט: גם נושא זה הינו רב הי-קף, וניתן לחلكו לנושאי משנה — עפ"י ענפי הספורט השונים: כדורגל, כדורסל, כדורעף, אתלטיקה, שחיה וכו'.

גם בנושא זה מפתח הקפו, יש המש-תפקידים באיסוף נושא מצומצם יותר מ-תוך הנושא כולם, כגון: כדורגל, או אוליד-מפיקאות. גם כל אחד מנושאים „חלקים“ אלה הינו רב-היקף עד מאד. בכתיבת ה-הסברים לבולים ניתן לפרט בקצרה את כלל ענף הספורט המסוראים תולדותיו של הענף וכו'.

ה. תחבורה: כל כלי התחבורה המורכבים לנו זכו כבר להנצהה על בולים, החל בזוגית פרימיטיבית וכלה במטוסי סי-לוונקיים.

ניתן לחלק אוסף זהה לנושאי משנה, עפ"י סוגים כלים התחבורה: קל-יתחבורה ימיים, מרכבות, אוטובוסים, רכבות, מטר-טוסים וכו'.

נושא זה, כקודמו, הינו נרחב ביותר, ויש אספינים המצטמצמים לאיסוף מטר-

סים בלבד או רכבות בלבד. ההסברים לבולים יכולים לכלול פר-טימ טכניים על כלים התחבורה ותולדותיו.

ו. אמנות: ניתן לרך מספר גדול עד מאי של בולים הנושאים ציורי תמנונות ציירים מפורסמים או פסלים ידועים.

ניתן לסדר אוסף זהה עפ"י הציירים או הפסלים השונים או בדרך אחרת: עפ"י תקופהות כגון: האמנות העתיקה, הרנסנס, הבארוק, אמנות מודרנית וכו'. בהסברים לאיסוף נכלול תיאורים קצריים של האמנים והתקופה בה חי.

ז. תולדות התעופה: נושא זהنبيה בקורס מפורט יותר, על-מנת להמחיש ב-צורה בהירה, כיצד ניתן לסדר אוסף לפי נושא.

את הנושא ניתן לחלק לנושאי משנה עפ"י האישים השונים הקשורים בתולדות כיבוש האויר, למשל: האגדה על איקروس ודידלוס, ליונודו דה-וינצ'י, האחים מוו-נוולפייה (מציאות הcadouri הפורה הממולא

המשך בעמוד הבא

על-מנת להבין ביותר בהירות את האיסוף לפי נושאים נבייא להלן מספר דוג-מאות של נושא-איסוף וזרק אפשרית ל-טיוזר האוסף, וכmorckן דוגמא מפורטת יותר של נושא מסוים.

מספר הנושאים הנתונים לאיסוף הינו בלתי מוגבל, למעשה, וניתן לאסוף בולים על כל נושא העולה על הדעת, בתנאי, כי מובן, שהנושא אינו מצומצם יתר על ה-מידה, ויש די וחותר בולים, שניתנו לצר-פם לאוסף.

בין הנושאים הרבים, נזכיר:
א. **חיות:** זהו נושא איסוף סגוני-

ויתר, שכן רוב הבולים השיכיים לנושא זה הינם רב-גוניים ומרחיבים ביופיים.

ניתן לחלק את הנושא לנושא-משנה, כגון חרקים, עופות, יונקים, פרפרים, זר-חילים. יש המוגבלים עצם לאסוף חלק מתוך הנושא בלבד — למשל: יונקים. אלה האוספים „יונקים“ בלבד נוהגים ל-חלק את הנושא במספר נושא-משנה, וכך: חיוט בית, חיוט חקלאות, טורפים וכו'.

במסגרת כתיבת ההסבירים ניתן לכלול את שמות החיות, מוצאים ומוקם חייהם, מזומנים, וכן הלאה, כאמור לעלה, אין ל-הפריז בכתיבה — והתוארים חיברים ל-היות תמצתיים.

ב. צמחים: גם נושא זה, כקודמו, הינו סגוני עקב הבולים הרב-גוניים הבונים אויסף צזה.

ניתן לחלק את האוסף במספר נושא-משנה, כגון: עצים, פרח-יבר, פרח-ינוי, צמח-מאכל, פטריות וכו'.

ג. כבושים החול: נושא זה כולל את כל הבולים המתארים את הלוינים ל-מיניהם, החל ב„ספונטניון“ שוגר בשנת 1957, וכלה בחליה אפולו. את האוסף בונים, בדרכ-כל בזורה כרונולוגית, עפ"י תאריכי שיגור הלוינים והחלליות ה-שוניות.

מפתח היקפו הגדל של נושא זה (עד כה הופיעו לפני בולים נושא זה) יש ה-מסתפקים באיסוף מקטע מסויים מתוך הנושא למשל: תכנית אפולו. במקרה זה מרכיב האוסף מבולים המציגים את חל-

רחובות

בעונת הקודמת ביקר ראש העיר מר שמואל רכטמן באגודה. קיבל הסבר על הפעולות באגודה וכמו כן הסביר עניין הנעור הבולאי ושילובו באגודה. העונה הוקצת ע"י העירייה סכום של 500 ל"י לטיפול בבני הנוער. הנערים מקבלים הדרכה מהחברים לדדור אוסף. הנען-רים המבקרים באגודה הבולאים נהנים מכל הזכויות, שימוש בקטלוגים ובעתה-נות וכוכ'ו, ואינם משלמים דמי חבר עד סיום שירותם בצבא.

אגודות

נתניה

אגודות בולאי נתניה והסבירה עומ-דת לקים מכירה פומבית. ניתן למסור חומר במועדון בנתניה או בירושלים — למרא טונדק; בראשון-לציוון — למרא שלמוני; או במועדון בתל-אביב.

חיפה

אגודות הבולאים חיפה החליטה ל-העניק לחבר האגודה הוותיק מרדי כbriscker חברים-כבד. החברות הונקה לו בטקס חגיגי שי התקיים במועדון האגודה ב-14.11.76.

חווג אספני בולי קק"ל ו יודאיקה

בולי קק"ל ו יודאיקה להציג במועדון הבולאים, תל-אביב, רח' חס 16, ביום שני וחמשי. בשעות 6-8 בערב, אצל גבר החוג דוד פרלשטיין, וביתר הימים בביתה, רח' זמנהוף 35, טל. 232183.

במסגרת אגודות בולאי נתניה הוקם חוות אספני יודאיקה וkek"l. החוג שם עצמו למטרה לפתח את האספנות בנושא יישרל, פלשתינה, קק"ל, ציונות, אישים יהודים, תנ"ך וכו'. בכוונת החוג לרוץ את כל האספנים העוסקים בנושאים אלה. כל האספנים ברחבי הארץ, המתעניינים נים באחד הנושאים הנ"ל, מזמן לפניהם אל אחד חברי הוועד הזמן של החוג, וזאת על-מנת להכין רשימה ארצת. החוג מתכנס אחת לחודש, ביום ה"רראשון בחודש, בשעה 18.00 במועדון האגודה בנתניה. (ראה כתובות בחוברת זו). לחברי הוועד הזמן נבחרו: לי-און يولיס, פולק, ד"ר שיבר, לבקוביץ.

מוריס ולנטין

רחוב ביאליק 25

תל-אביב

טלפון 59001

בקרוב נסגרת ההרשמה

למינים לבולוי

איירופה 1977

הדרך בולאית — המשך

אוריך חם, ז'אק שארל (מציא הבלון הר-ממולא מיכען), האחים וייט (מציאי ה-מטוס), לואי בלהווט (הראשון שחצה את תעלת לה-מאןש במטוס) וכו'. כל אחד מלאה שהזכרו כאן, הונצח על מספר רב של בולים ונitin למלא מספר דפים עם בולים עבור כל נושא משנה. בראש כל דף נכתוב את שם האישיות שעלה גבי הבולים שעליו דף. בראש הדף הראשון, שבין דפי כל נושא משנה, נכתב, במספר שורות, את תולדות חייה של האישיות בה מדובר, וספר המצאה פרי עבודתו של מציא זה. מתחת לכל בול או סדרה נכתוב, במספר מילים, פרטים על הבול, כגון: תא-רייך ומטרת ההפעה, ניקוב, סימן מים וכו'.

איספו בולי דור ישראל

מחוזות בולאי ירושה
הספריה

אמנות הציור

השירות הבولي

ירושלים, תל אביב, יפו, חיפה, טבריה,
נהריה, קריית-شمונה, עפולה, נתניה,
רhone, אשקלון, באר שבע, אילת,
כ.ת. לו.

הבא לביתך תחביב
אמתית — היה מנו
בשירות הבولي